

Miljöprövningsdelegationen

Raket Utvecklings AB

Ombud: Advokat [REDACTED]
Alrutz' Advokatbyrå AB
[REDACTED] [@alrutz.se](mailto:[REDACTED]@alrutz.se)

Tillstånd enligt miljöbalken till slakteri av kyckling, med mera

Verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 15.10-i, 15.45, 90.15-i

Beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen meddelar Raket Utveckling AB (organisationsnummer 559061-8418) tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till slakteri av kyckling, framställning av livsmedel genom beredning och behandling av animaliska råvaror, avloppsanläggning samt fordonstvätt på fastigheten Remmaren 6 i Norrköpings kommun. Tillståndet omfattar en årlig maximal slaktvikt av 80 000 ton kyckling.

Verksamheten ska bedrivas inom det verksamhetsområde som anges på karta daterad 30 oktober 2017, se bilaga 1.

Miljöprövningsdelegationen godkänner enligt 6 kap. miljöbalken den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat föreskrivs i villkoren nedan, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angivit eller åtagit sig.

Utsläpp till vatten

2. Processavloppsvatten ska renas så att det, med undantag för ett RO-koncentrat, kan återanvändas i processen. Utjämning av flödet ska ske före avledning till rening.
3. RO-koncentratet från rening av processavloppsvatten ska behandlas så att spridning av smitta inte sker vid hantering, lagring och spridning av RO-koncentratet.

- Innehållet av växtnäring (kväve och fosfor) i RO-koncentratet ska bestämmas genom analys. En aktuell analys ska användas som underlag vid spridning eller avyttring av RO-koncentratet.
- Oljeavskiljare och uppsamlingstankar ska vara försedda med överfyllnadslarm. Oljeavskiljare ska vid behov tömmas på avskild olja och slam. Intervall ska bestämmas i kontrollprogrammet.
- Halterna föroreningar i från verksamheten utgående vatten från fordonstvätten, som leds till spillvattennätet, får inte överskrida följande nivåer, beräknat som årsmedelvärde:

Parameter	Begränsningsvärde
Bly	25 µg/l
Kadmium	0,15 µg/l
Koppar	200 µg/l
Krom	25 µg/l
Kvikksilver	0,15 µg/l
Nickel	30 µg/l
Silver	10 µg/l
Zink	200 µg/l
Oljeindex	50 mg/l
Nitrifikationshämmning vid inblandning av 20% processavloppsvatten	20 % hämmning

Åtgärder ska i skälig utsträckning vidtas för att minimera vattenanvändningen vid fordonstvätten.

Analys ska ske i enlighet med Svensk Standard eller med jämförbar metod.

- Möjlighet till provtagning av dagvatten innan det leds till recipient, ska finnas.

Utsläpp till luft

- Verksamheten ska bedrivas så att olägenhet till följd av lukt, damning, nedskräpning eller skadedjur förebyggs och begränsas. Om olägenhet ändå uppkommer från verksamheten ska åtgärder vidtas i syfte att minimera olägenheterna.
- Bolaget ska systematiskt undersöka utsläpp av luftströmmar som kan orsaka störande lukt i omgivningen och åtgärda påträffade utsläpp. Vid behov ska anläggningsdelar som orsakar luktolägenhet ledas genom luktreduceringsutrustning. Intervall och metod för sökningen ska fastställas i kontrollprogrammet.
- Slakteriavfall och biprodukter ska i väntan på borttransport förvaras kylt och i täta behållare. Vid transport ska behållare förses med tätslutande lock eller med minst

motsvarande skydd.

11. Portar och dörrar till anläggningen ska så långt som möjligt hållas stängda.

Kemikalie- och avfallsfrågor

12. Kemiska produkter, blod och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och på sådant sätt att förorening av mark och vatten inte riskeras. Kemiska produkter, blod och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd. Förvaringen ska ske så att det inte föreligger någon risk att sinsemellan reaktiva föreningar kan komma samman. Kemiska produkter och farligt avfall innehållande flyktiga organiska föreningar ska förvaras i väl tillslutna behållare så att avdunstningen minimeras.

Flytande kemiska produkter, blod och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är beständigt mot det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym och minst 10 % av övrig lagrad volym.

Buller

13. Ljudnivån från den samlade verksamheten får inte överskrida följande värden vid bostäder:

	Klockslag	Ekvivalent ljudnivå	Momentan ljudnivå
Vardagar	06–18	50 dBA	
Lör-, sön- och helgdagar	06–18	45 dBA	
Kvällar	18–22	45 dBA	
Nattetid	22–06	40 dBA	55 dBA

Buller ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår.

Säkerhetsfrågor

14. Dagvattenbrunnar inom området ska vara markerade med skyddsfärg.

Tättningsutrustning till dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga för att i förebyggande syfte kunna täta dagvattenbrunnarna vid till exempel lossning av flytande kemikalier eller lastning av biprodukter, avfall och farligt avfall samt för att snabbt kunna hindra utflöde av miljöfarliga ämnen vid till exempel en olycka eller brand. Lagring får inte ske och fordon får inte parkeras över dagvattenbrunnarna.

15. För att reducera risker med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt ska det bedrivas ett fortlöpande och systematiskt arbete. Riskanalys, riskvärdering,

åtgärdsplan och beredskapsplan, inklusive insatsplan, ska finnas senast sex månader efter att detta beslut tagits i anspråk, eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Dokumenten ska hållas aktuella samt finnas tillgängliga för tillsynsmyndigheten.

Åtgärdsplanen ska redovisa vilka åtgärder som är effektiva och tekniskt möjliga att genomföra samt bolagets ställningstaganden och vilka åtgärder som bolaget avser att vidta. Åtgärdsplanen ska även innehålla en tidsplan och kostnaden för respektive åtgärd.

Beredskapsplanen ska behandla åtgärder som kan behöva vidtas för att begränsa påverkan på människors hälsa eller miljön vid läckage av ammoniak, brand eller olycka vid anläggningen eller närliggande anläggningar. Planen och åtgärderna ska inkludera varseblivning och alarmering, utrymning till säker plats utanför de riskområden som en olycka skulle kunna ge upphov till, samt möjlighet till att ta skydd inomhus vid en olycka. Vid upprättandet av beredskapsplanen ska samråd ske med Räddningstjänsten, tillsynsmyndigheten, STMicroelectronics Silicon Carbide AB, BEWI Insulations AB och Trinseo Sverige AB, om inte tillsynsmyndigheten meddelar annat.

Insatsplanen ska kunna användas operativt och ska tydligt ange information om verksamhetsdelar, risker, ansvarsfördelning, resurser och åtgärder samt annan relevant information från riskanalys och släckvattenutredningen. Insatsplanen ska följa Svenska Brandskyddsföreningens rekommendation eller motsvarande. Den ska upprättas efter samråd med räddningstjänsten och hållas uppdaterad samt revideras vid förändring.

16. Förebyggande åtgärder ska vidtas för att förhindra utsläpp av släckmedel eller förorenat släckvatten till mark, vatten och spillvattennätet. En släckvattenplan och rutiner avseende släckvattenhantering vid brand ska upprättas. Handlingsplanen ska finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Inför den fortsatta hanteringen av uppsamlat orenat processavloppsvatten, släckmedel eller uppsamlat förorenat släckvatten ska samråd ske med tillsynsmyndigheten.

17. Bolagets hantering av ammoniak ska utformas enligt kraven i svensk kylnorm (SKN) eller motsvarande krav på skyddet mot olycka med ammoniak.
18. Bolaget ska utföra de riskreducerande åtgärder som anges i riskanalysen (QRA:n), i enlighet med bolagets beskrivning av åtgärder (sid 18), för att skydda verksamheten vid en olycka vid omgivande verksamheter.

Gödsel

19. Lagring och transport av gödsel ska ske i täta, täckta, behållare.
20. Skriftliga avtal ska upprättas för hantering av RO-koncentrat från rening av processavloppsvatten samt för uppkommen gödsel. Spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska minst motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd koncentrat och gödsel som uppkommer vid verksamheten.

Vid avtal om annan användning av RO-koncentrat eller gödseln, såsom biogasproduktion, får spridningsarealen minskas i motsvarande omfattning.

Övrigt

21. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Kemiska produkter och farligt avfall ska omhändertas. Verksamhetsutövaren ska vidare utreda om verksamheten har givit upphov till föroreningar och i sådant fall också ansvara för att avhjälpande-åtgärder vidtas.
22. Verksamheten ska kontrolleras enligt ett kontrollprogram. Programmet ska bland annat ange hur utsläppen ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att detta beslut har tagits i anspråk eller vid senare tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.
23. Förstagångsbesiktning av anläggningen ska utföras av utomstående, opartisk, sakkunnig besiktningsförrättare inom sex månader från det att verksamheten har satts i gång. Förslag till besiktningsförrättare och program för besiktningen ska inlämnas till tillsynsmyndigheten i god tid innan besiktningen påbörjas. Besiktningsrapport ska inges till tillsynsmyndigheten.

Delegerade frågor

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap. 5 § 9 p. jämfört med 22 kap. 25 § 3 st. miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva de ytterligare villkor som kan föranledas av:

- Åtgärder för att undvika spridning av patogener, inklusive antibiotikaresistenta bakterier, och läkemedelsrester, i enlighet med villkor 2 och 3.
- Spridning av koncentrat i enlighet med villkor 3 och 4.
- Analys och åtgärder för RO-koncentratet med avseende på kväve, fosfor och förekomst av förorenande ämnen.
- Vattenanvändningen kopplat till villkor 6.
- Utformning av reningsanläggning för dagvatten, samt ytterligare villkor för utsläpp av dagvatten.
- Åtgärder för att förebygga och begränsa lukt, damning, nedskräpning och skadedjur i enlighet med villkor 8 och 9.
- Åtgärder för att förebygga och begränsa risker i enlighet med villkor 15.

- Uppsamling och omhändertagande av släckvatten och orenat processavloppsvatten i enlighet med villkor 16.
- Provtagning, analys samt fortsatt omhändertagande av massor från det planerade verksamhetsområdet.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast fem år från det att tillståndet fått laga kraft annars förfaller tillståndet. Verksamhetsutövaren ska meddela tillsynsmyndigheten när verksamheten sätts igång.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse på sätt som anges i bilaga 2.

Redogörelse för ärendet

Tidigare beslut

Ansökan gäller en nyetablering.

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen, Bygg- och miljökontoret, Norrköpings kommun och Nodra AB, genomfördes den 1 september 2020. Samråd med de enskilda som har antagits vara särskilt berörda av verksamheten samt med övriga berörda myndigheter har skett via e-post med information om verksamheten samt med möjlighet att yttra sig. Länsstyrelsen har genom beslut den 14 oktober 2020 meddelat att verksamheten ska antas medföra betydande miljöpåverkan. Allmänheten har informerats genom annonsering i Norrköpings Tidningar och Folkbladet.

Ärendets handläggning

Ansökan, med miljökonsekvensbeskrivning, har kungjorts i Norrköpings Tidningar. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande med Livsmedelsverket, Jordbruksverket, Länsstyrelsen Östergötland, Byggnads- och miljöskyddsnämnden, Norrköpings kommun, Räddningstjänsten Östra Götaland och Nodra AB.

Sökanden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de remissvar som inkommit och vad som i övrigt har tillförts ärendet.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

Raket Utvecklings AB hemställer att Miljöprövningsdelegationen lämnar bolaget tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att anlägga och driva ett slakteri med en maximal slaktvikt av 80 000 ton kyckling per år, allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i denna ansökan med bilagor.

Raket Utvecklings AB hemställer om att tiden för igångsättning bestäms till fem år.

Bolaget hemställer att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Orientering

Anläggningen omfattar flera tillståndspliktiga verksamheter och den högsta prövningsnivån är B. Verksamheterna är följande.

Slakteri 5 kap. 1 § verksamhetskod 15.10-i

Avloppsreningsanläggning 28 kap. 3 § verksamhetskod 90.15-i

Beredning och behandling av livsmedel, 5 kap. 5 §, verksamhetskod 15.45

Fordonstvätt 23 kap. 1 § verksamhetskod 50.10, 5 kap. 5 §

Åtaganden

Bolaget åtar sig att utföra grundvattenprovtagningar i samråd med tillsynsmyndigheten innan markarbeten påbörjas.

Bolaget åtar sig att i samband med idrifttagning av anläggningen genomföra mätningar och spridningsberäkningar för att bedöma luktspridningen i omgivningen. Eftersom det inte finns några generella riktvärden för lukt i Sverige är det viktigt att bedöma den specifika verksamhetens luktpåverkan i omgivningen för att eventuella åtgärder ska ge störst effekt. Visar utredningen att luktreducerande åtgärder behövs, kommer detta att utvärderas, preliminärt för ventilationsluften från de inledande stegen i slakteriet där luktagången bedöms som störst. Därefter åtar sig bolaget att i samråd med tillsynsmyndigheten vidta lämpliga åtgärder.

En miljöriskanalys inklusive släckvattenutredning har genomförts. I denna gavs rekommendationer. Bolaget kommer att ta hänsyn till dessa rekommendationer vid utformningen av verksamheten och åtar sig att utforma denna i linje med dessa rekommendationer.

Raket åtar sig därför även att:

- Införa rutiner för utrymning av Rakets verksamhet.
- Införa rutiner för att stoppa/vända inkommande transporter vilket även avser levande djur.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna och av vad sökanden i övrigt har angett framgår bland annat följande:

Lokalisering

Kycklingslakteriet avses att lokaliseras på sydvästra Händelö och fastigheten Remmaren 6 i Norrköpings kommun.

De bostäder som ligger närmast är Västerbyholms gård 1 och 2 som finns cirka 350 meter norr om den planerade verksamheten.

På Händelö finns ett naturreservat, Händelö naturreservat, som till vissa delar också är ett Natura 2000-område. En av delarna ligger cirka 200 meter söder om anläggningen. Området hyser många rödlistade arter, många kopplade till ekarna. Den planerade verksamheten bedöms inte påverka de korridorer som knyter ihop ekmiljöerna. Bolaget anser att det inte finns skäl att anta att den ansökta verksamheten på ett betydande sätt skulle påverka förutsättningarna för de arter som det närliggande Natura 2000-området hyser och inte heller möjligheterna att uppnå områdets bevarandemål. Exempelvis förekommer inte utsläpp av de högre alkoholer som kan påverka de skalbaggar som finns i områdena runt den planerade anläggningen.

Cirka 250 meter norr om den tänkta anläggningen ligger ett område som är avsatt som riksintresse med särskild betydelse för kommunikationsvägar, då Norrköpings kommun lanerar ny väganslutning över Händelö, Norrledden. Den planerade anläggningen ligger även inom ett område som är riksintresse för luftfart.

Inom det planerade verksamhetsområdet finns inga forn- och kulturlämningar.

Enligt gällande detaljplan, fastställd 1979, är området avsatt för industriändamål. Marken används idag som åkermark. Inom det planerade området finns inga träd. Högsta byggnadshöjd är i detaljplanen satt till 12 meter.

Produktion

Ansökan avser en maximal slaktvikt om 80 000 ton kyckling per år. Denna mängd motsvarar en levererandevikt av cirka 110 000 ton per år. För att nå den ansökta produktionsvolymen kommer cirka 144 000 kycklingar att slaktas per dygn, vilket motsvarar 45 miljoner kycklingar per år. Antalet driftsdagar kommer normal att vara cirka 300 dagar per år. Vid tillfälliga toppar kan det vara aktuellt med slakt på helgdagar. Ansökt produktion förväntas nå inom några år.

Den huvudsakliga verksamheten består i mottagning av kycklingar, bedövning, slakt, avblodning, skällning, separering av huvud, fötter, inre organ och inälvor, styckning, förpackning och utleverans.

Daglig rengöring sker efter avslutad slakt. Vid 2-skift sker rengöringen vanligen mellan perioden 18:00 – 24:00. Under denna tid rengörs såväl utrustning som lokaler, med varm- och hetvatten med tillsats av skumrengöringsmedel. Vid slutlig rengöringen används även desinficeringsmedel. Underhåll och service kan behöva göras på slaktfri dag.

Kycklingarna levereras till slakteriet i fordon avsedda för djurtransport. Djuren transporteras i speciella lådor. När djuren lastats av vid anläggningen rengörs lastbilarna från gödsel. Därefter tvättas och desinficeras lastbilen i en separat del i mottagningshallen. Tvättvattnet från fordonstvätten planeras att ledas till kommunens spillvattennät, via steg för partikel- och oljeavskiljning. Lastbilen fylls sedan med rena lådor.

Den gödsel som rensas ur lastbilarna kommer att förvaras i stängda containrar, placerade under tak i väntan på borttransport. Gödseln kommer att säljas för biogasproduktion. Skriftliga avtal har upprättats för detta. Cirka 300 ton gödsel beräknas uppkomma vid verksamheten årligen.

Lådorna med kycklingar förs genom en blandning av successivt minskad syrgashalt och ökad koldioxidhalt som gör att kycklingarna först bedövas och sedan av dör. Lådorna töms och töms därefter också på gödsel för att sedan tvättas och desinficeras. Tvättvattnet leds till egen rening för processvatten.

Kycklingarna kyls efter urtagning. Efter kylning förs slaktkropparna till styckningsavdelningen. Linjer för exempelvis kryddning och marinerings kan också bli aktuellt. Därefter följer linjer för förpackning. I förpackningslinjerna planeras koldioxid och kvävgas att tillsättas för att skapa en skyddande atmosfär. Den förpackade kycklingen förs sedan till kyl- eller fryslager.

Maskinerna rengörs löpande under processens gång för att undvika korskontaminering mellan slaktdjuren. Kemikalier för, i huvudsak, rengöring och desinficering kommer att användas.

I anläggningen planeras för en kyltunnel i produktionen samt två kylrum och ett kylager. Verksamheten inkluderar även en infrysningsanläggning, typ gyrofrys, samt ett fryslager för biprodukter och färdiga varor.

Bolaget kommer använda ett kylsystem med koldioxid (eller annat alternativt media) som kylmedia i den sekundära kylslingan och endast använda ammoniak som kylmedia i kompressorerna i den primära kylslingan

Animaliska biprodukter, kategori 2 och 3, såsom fjädrar, blod, huvud, inälvor, och styckningsrester, uppkommer i verksamheten. Blod hanteras separat och samlas upp i kylda behållare som transporteras till extern mottagare för vidareförädling. Övriga animaliska biprodukter transporteras via vakuumbäring längs processlinjen till olika behållare. Dessa är placerade i en separat avdelning. Biprodukterna hanteras kylda i processen.

Biprodukterna transporteras till extern mottagare, där exempelvis fjädrar mals till proteinpulver. Andra biprodukter används i djurfoder eller till energiutvinning. Cirka 30 000 ton biprodukter beräknas uppkomma per år vid ansökt maximal verksamhet.

Verksamhetens energianvändning utgörs av fjärrvärme och el. Fjärrvärme kommer att användas för uppvärmning av lokalerna och för produktion av varmvatten. El kommer att användas främst för drift av processutrustning i slaktlinjen, för belysning och ventilation, för produktion av hetvatten (elpanna), för produktion av kyla samt för drift av reningsverket för processavloppsvatten. Vid anläggningen finns också behov av tryckluft, vilken kommer att produceras med hjälp av kompressorer.

Renvatten kommer att förbrukas för rengöring av processutrustning med mera. Planerad vattenanvändning uppgår till 550 000 m³ per år. En stor del av behovet planeras att tillgodoses genom återanvändning av renat processavloppsvatten.

Bolaget undersöker inför byggnationen av anläggningen möjligheten att minska vatten- och kemikalieanvändningen genom att ha en central doseringsstation för rengöringskemikalier samt att vid rengöring hålla ett högre vattentryck än normalt.

Bolaget kommer att ta hänsyn till vad som anges i, för verksamheten aktuella, BREF:ar.

Då det är en ny anläggning som planeras kommer system för tryckluft, uppvärmning och ventilation etc. att vara optimerade i syfte att minimera energiförbrukningen på anläggningen. Rutiner och förebyggande åtgärder för att hålla utrustning vid god standard och för att minimera förluster kommer att upprättas. Ett kontrollprogram kommer att tas fram för verksamheten. BAT bedöms innehållas.

Utsläpp till vatten

Verksamheten kommer att ge upphov till utsläpp av sanitärt vatten, vatten från fordonstvätten och dagvatten.

Vid verksamheten kommer en tvätt för lastbilarna som transporterar kycklingar att finnas. Antalet lastbilar som kommer att tvättas är drygt 5 000 vid maximal produktion. Tvättvatten från fordonstvätt leds via steg för partikel- och oljeavskiljning till kommunens spillvattennät och vidare till Slottshagens reningsverk. Fordonen kommer att rengöras och desinficeras. Målet för rening är att innehålla Norrköpings riktlinjer "Fordonstvätt i Norrköping" (2017-04-19). Mängden sanitärt avloppsvatten och tvättvatten från fordonstvätten bedöms till cirka 6 000 m³/år. De kemikalier som planeras att användas är sådana som rekommenderas inom branschen, bolaget kommer att följa utvecklingen och välja sådana som har så liten påverkan på hälsa och miljö som möjligt. Samtliga kemikalier som planeras att användas klassas som biologiskt lättnedbrytbara, vilket innebär att de bryts ner eller deaktiveras vid behandling i ett biologiskt reningsverk.

Föroreningarna i processavloppsvattnet kommer i huvudsak från rengöring av lokaler och processutrustning. Det kommer främst att bestå av organiskt material, suspenderat material, näringsämnen och fett. Processavloppsvattnet planeras att renas så att det till stor del kan återanvändas i verksamheten. Detta innebär en reningsanläggning med steg för åtminstone förbehandling, biologisk/kemisk rening och omvänd osmos.

Processavloppsvatten kommer att ledas till en utjämnings-/bufferttank. Preliminärt planeras för utjämningsvolymen 1 800 m³, vilket motsvarar ett dygns uppehållstid. Volymen kommer att vara tillräckligt stor för att kunna buffra inkommande vatten i flera timmar i händelse av driftproblem i reningen. Vid ett längre driftstopp i rening kommer produktionen att kunna stängas ned och intransporterna av kycklingar att stoppas, utan att riskera ett utsläpp av ej renat processavloppsvatten. En nedstängning av verksamheten bedöms ta maximalt fyra timmar.

I bufferttanken kommer dessutom variationerna i vattnets sammansättning under dygnet att kunna utjämnas, i och med att produktionen främst sker dag- och kvällstid, medan rengöring

av lokaler och processutrustning sker nattetid. Beroende på val av reningssekvens kan en bufferttank komma att placeras efter steget för avskiljning av grova partiklar.

Redundans kommer att finnas för att säkerställa kontinuerlig drift av reningsanläggningen så att slakteriprocessen inte påverkas. Parallella enheter planeras så att åtminstone halva reningskapaciteten alltid finns tillgänglig (rensgaller, flotation, luftningsbassäng, ultrafilter för slamåterföring etc.) Dubblerad utrustning med 100 % reservkapacitet i kritiska positioner så som pumpar och blåsmaskiner, RO-steg planeras också. Skulle kapaciteten i reningen trots detta reduceras under en period kommer slakteriets verksamhet att dras ned i motsvarande grad.

I detaljprojekteringen kommer riskanalyser genomföras så att buffertvolymerna finns tillgå för inkommande färskvatten, släckvatten, renat processvatten för återanvändning, processvatten för rening samt RO-koncentrat.

Som förbehandling planeras ett rens-galler eller sil för avskiljning av grövre material, följt av en flotationsanläggning för avskiljning av fett, olja samt partiklar. För att underlätta separering kan det vara nödvändigt att tillsätta någon typ av fällnings- eller flockningskemikalie.

Anläggningen placeras inomhus med god ventilation. Avskilt material från rens-galler och flotation leds till slamhanteringen som planeras ske i samma byggnad. För att minimera spridning av luktande ämnen finns möjlighet att vid behov installera ett reningssteg för utgående luft.

Förbehandlat vatten leds vidare till steg för biologisk rening, inklusive steg för kvävereduktion. Biologisk rening utgörs av steg med luftning för aerob nedbrytning, steg med omrörning vid kväverening och steg för avskiljning av bioslam. Det organiska materialet bedöms vara lätt nedbrytbart och en reningsgrad över 97 procent avseende BOD₇ och 80 procent avseende kväve förväntas i det biologiska reningssteget. Genom tillsats av en fällningskemikalie till det biologiska steget kan även fosfor avskiljas (fällas ut) effektivt i detta steg.

Hur den biologiska reningsanläggningen utformas i detalj är ännu inte bestämt. Den teknik som i ansökningsskedet diskuteras är en så kallad membranbioreaktor (MBR), men olika leverantörer har olika lösningar, vilket innebär att även andra tekniker kan bli aktuella.

I en MBR-anläggning avskiljs producerat bioslam med membranteknik (ultrafilter) istället för genom sedimentering såsom i en konventionell aktivslamanläggning. Membranet är av typen mikrofilter, ultrafilter eller nanofilter, vilket innebär att såväl partiklar som kolloidalt material och olika mikroorganismer avskiljs. Huvuddelen av avskilt slam pumpas i retur till bassängerna för luftning/omrörning. För att inte membranerna ska sätta igen backspolas och tvättas membranerna ofta, vilket innebär att god redundans måste finnas i detta steg.

Biologisk och kemiskt renat avloppsvatten leds därefter vidare till ett steg för omvänd osmos (RO, eng. revers osmosis), vilket är den finaste typen av membranfilter. I RO-anläggningen kommer vatten att renas genom avskiljning av molekyler som är större än vatten. Det reade vattnet blir därmed tillräckligt rent för att kunna återanvändas i slakteriet. De föroreningar som avskiljs vid RO-filtreringen koncentreras upp till ett så kallat RO-koncentrat. Denna delström utgörs av ca 10 % av flödet in till anläggningen och innehåller främst restmängder av organiskt material, kväve och fosfor som inte reducerats i MBR-anläggningen. RO-koncentratet kommer att återföras till jordbruket. RO-koncentratet kommer att pumpas till en

mellanlagringstank. Från tanken fylls tankbilar som körs ut till lantbruken. Risk för spridning av smitta bedöms som låg från RO-koncentratet pga. åtgärder för att förhindra att smitta tar sig in i anläggningen, daglig rengöring och desinficering samt lång uppehållstid i reningsanläggningen.

RO-koncentratet innehåller dels rester från vattnet som inte brutits ner i biorening/kemfällning, dels oorganiska salter såsom näringsämnen, klorider, sulfater och metaller. Det bedöms inte finnas någon risk för att koncentratet ska kunna påverka den bevattnade grödan negativt. Detta eftersom vattnet före RO-steget har genomgått långtgående biorening, vilket innebär att rester av rengöringsmedel brutits ner.

För kontroll av RO-koncentratet förutses analyser av näringsämnen, metaller och oorganiska salter. Här kan även kontroll ske av specifika bakterier eller virus.

Bolaget verkar för att avsättningen av koncentratet ska ske i närheten av Händelö, så att transportsträckorna kan minimeras. På alla typer av marker i Mellansverige finns ett större eller mindre nederbördsunderskott. Enligt SMHI:s klimatscenarier kommer somrarna i södra Sverige att bli torrare, regnen häftigare och nederbörden öka under höst, vinter och vår. Cirka 180 m³ koncentrat beräknas uppstå per dag från RO-anläggningen, vilket innebär 55 000 m³ per år. För att inte överskrida begränsningen på 170 kg totalkväve/ha krävs en bevattningsareal på minst 75 ha. För att lantbruken ska ha möjlighet att komplettera med andra gödselmedel vid andra tidpunkter än vid bevattningstidpunkterna, är det lämpligt att bevattningsarealen är 100 ha årligen. Med bevattningsvattnet tillförs även svavel, mikronäring, salter mm. Vid en bevattning på av 50 mm/ha finns inga negativa effekter av de ämnen som tillförs via bevattningsvattnet.

Behandlat processavloppsvatten kommer att återanvändas i processen och pumpas därför till en bufferttank för lagring. För att säkerställa att vattnet är fritt från bakterier, kommer vattnet att behandlas med UV-ljus. Det internt renade vattnet kommer att uppfylla Livsmedelsverkets föreskrifter. För att kompensera för det vatten som leds bort från anläggningen via olika restprodukter, kommer cirka 15 % av anläggningens råvattenförsörjning att ske med rent vatten från kommunens dricksvattennät.

Producerat slam från förbehandling och biosteg kommer att avvattnas i exempelvis en centrifug. Vid avvattningen tillsätts en polymer. Avvattnat slam planeras att transporteras till lämplig biogasanläggning.

Det avfall i form av grovrens, olja/fett och slam från förfällning, samt bioslam, inklusive fällningsslam planeras att skickas till biogasproduktion.

Risken för spridning av smitta via slam bedöms som mycket liten. Förebyggande arbete för kontroll minimerar risken att smitta ska komma in på anläggningen. Rengöring och desinficering av utrustning och lokaler sker varje dygn för att undvika att mikroorganismer ska kunna växa till i anläggningen. Långa uppehållstider (dagar) i utjämningsbassäng och biorening, liksom hög halt av bakterier (aktiv slam) i biosteget minskar risken för att eventuella smittbärande bakterier ska kunna överleva. Avsiktsförklaring/samverkansavtal med presumtiv mottagare av slammet är skrivit.

Vid detaljprojektering av reningsanläggningen kommer tillgänglighet och driftsäkerhet att prioriteras. Detta innebär tillräcklig volym i bufferttankar, att automationsgraden är tillräckligt hög, att elförsörjningen är säkrad samt att redundans planeras för viktiga processdelar.

Dagvattnet från anläggningen planeras att delas upp i två olika system, dels för ej förorenat vatten, från exempelvis tak och dels ett system för dagvatten från körbanor, parkeringsytor samt hårdgjorda ytor där kemikalier och biprodukter hanteras. Icke förorenat dagvatten kommer att ledas direkt till damm för fördröjning av flödet. Förorenat dagvatten planeras att avledas via steg för partikel- och oljeavskiljning innan det leds till damm.

Topografin i området gör att det preliminärt planeras för två dammar, en i norra delen med avledning till dike utefter Granuddsvägen och vidare norrut, och en för det södra området med avledning mot Loddbyviken. Direkt till dammarna leds regnvatten från tak och andra områden med icke förorenat dagvatten (exempelvis grönområden). Dagvattendammarna kommer att ha avstängningsmöjlighet för att minska risken för utsläpp till omgivningen vid olycka eller brand. Vattnet kommer sedan att ledas via befintliga dagvattensystem mot recipient.

Systemet utformas även för att kunna samla upp och omhänderta eventuellt förorenat släckvatten från verksamheten, liksom kemikaliespill vid eventuell olycka.

För säker hantering av eventuellt släckvatten föreslås att släckvatten inom det södra avrinningsområdet samlas upp och avleds via täta diken så att infiltration inte är möjlig. Vattnet avleds till en tät fördamm placerad innan den våta dammen. Fördammen är 300 m³ stor och rymmer därmed uppskattad volym släckvatten vid en eventuell brand. Mellan fördammen och den våta dammen finns en barriär med en ventil. Normalt är den ventilen öppen så att dagvatten kan flöda fritt från fördammen till våtdammen. I händelse av brand stängs ventilen automatiskt genom aktivering av brandlarmet. På så sätt kan eventuellt släckvatten samlas upp för att kunna omhändertas på lämpligt sätt. Fördammen kan även stängas i händelse av spill vid en kemikalieolycka.

I det norra avrinningsområdet föreslås att ett uppsamlande dike anläggs runt norra delen av byggnaden för att samla upp eventuellt släckvatten och avleda det i önskad riktning. En tät vall inhägnar och samlar upp släckvattnet. Vallen bildar en uppsamlingsvolym på 300 m³ där släckvattnet omhändertas vid en eventuell brand. Vallen kan med fördel anläggas med de schaktmassor som uppkommer inom området vid byggnation. Marken under detta uppsamlingsområde görs tät så infiltration inte är möjlig. I vallen finns en ventil som normalt är öppen där dagvattnet kan flöda fritt till översilningsyta som tillåter infiltration och sedan vidare till en torr damm.

Med föreslagen rening och fördröjning av dagvattnet förväntas halterna i utgående vatten understiga Norrköpings kommuns riktlinjer vad gäller utsläpp av dagvatten.

Dagvattnet från verksamheten kommer att via befintliga allmänna dagvattensystem nå vattenförekomsterna Loddbyviken. Berörda vattenförekomster utgörs därmed av Loddbyviken, följt av Pampusfjärden och Inre Bråviken. Loddbyviken bedöms ha stort vattenutbyte med omgivande vattenområden (Pampusfjärden).

Den ekologiska statusen för Loddbyviken, Pampusfjärden och Inre Bråviken har bedömts som otillfredsställande.

Aktuell ekologisk status för Pampusfjärden har bedömts som otillfredsställande, baserat på övergödning, särskilda förorenande ämnen och hydromorfologi. Utslagsgivande biologisk kvalitetsfaktor har varit växtplankton.

Aktuell ekologisk status för Loddbyviken har bedömts som otillfredsställande, baserat på övergödning, särskilda förorenande ämnen och hydromorfologi.

Miljökvalitetsnormerna gällande kemisk ytvattenstatus för Loddbyviken och Pampusfjärden är god kemisk ytvattenstatus, undantaget mindre stränga krav för kvicksilver och PBDE (polybromerade difenyletrar), vilket är ett generellt fenomen för Sveriges ytvattenförekomster. Därtill finns tidsfrist för antracen i Loddbyviken och Pampusfjärden samt för TBT (tennföreningar) i Pampusfjärden till 2027.

Föreslagen rening bidrar med att fånga upp oljespill från biltrafik inom verksamhetsområdet samt minskar mängden suspenderat material och näringsämnen, även jämfört med dagens situation. Detta innebär att dagvatten från ansökt verksamhet inte kommer att försämra aktuell status för de kvalitetsfaktorer som har koppling till övergödning (bl.a. växtplankton och näringsämnen). Ansökt verksamhet bedöms inte heller hindra att miljökvalitetsnormen för ekologisk status eller kemisk ytvattenstatus uppnås för Loddbyviken eller Pampusfjärden.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft från processen utgörs av koldioxid från bedövningsmedlet. Från processen beräknas 1 300 ton koldioxid per år släppas ut. Detta motsvarar 0,08 procent av Norrköpings kommuns samlade utsläpp 2018. Det bedöms att bidraget till växthuseffekten blir marginell.

Lukt kan uppkomma vid verksamheten vid mottagningen av kyckling, i processen och vid hantering av biprodukter och avfall och lukt kan också uppkomma vid reningsanläggningen för vatten. Bolaget kommer att arbeta med korta uppehållstider för att minimera luktolägenheter. Biprodukterna kommer att kylas snabbt och hanteras i ett slutet system.

För att minimera risken för luktstörning kommer ventilationsluft från åtminstone de inledande stegen att ske via en skorsten av cirka 12 meters höjd, i syfte att erhålla god initial utspädning och därmed sänka halterna i omgivningen. Utsläppet från process-ventilationen kommer dessutom att hållas separerad från allmänventilationen i slakteriet för att vid behov möjliggöra installation av reningsutrustning.

I samband med idrifttagning av anläggningen kommer bolaget att genomföra mätningar och spridningsberäkningar för att bedöma luktspridningen i omgivningen. Visar utredningen att luktreducerande åtgärder behövs kommer detta att utvärderas, preliminärt för ventilationsluften från de inledande stegen i slakteriet där luktavgången bedöms som störst. På marknaden finns idag flertalet tekniker för luktreduktion, men erfarenheten visar att val av eventuell reningsutrustning bör baseras på faktiska mätningar och försök i större skala (pilot), varför bolaget inte bedömer det som kostnadseffektivt att redan från start installera en specifik reningsteknik. Åtgärder som finns att tillgå på marknaden för att minska luktpåvekan är bland annat adsorption med aktiverat kol, katalytisk oxidation, oxidation med järnoxid och UV-oxidation.

Vid anläggningen kan damning uppstå till exempel vid mottagning, avlastning och upphängning av fåglar. Bolaget kommer att vidta åtgärder för att säkerställa optimal ventilation vid avdelningen för mottagning för att reducera damning.

Utsläpp sker även från transporter till och från verksamheten. Utsläppen bedöms inte påverka miljö kvalitetsnormerna.

Förorenade områden

Området används idag som åkermark. I området har en miljöteknisk markundersökning genomförts. Samtliga analysresultat understiger Naturvårdsverkets (NV) generella riktvärden för mindre känslig markanvändning. Kobolt och barium har i två prover påträffats över NV:s riktvärden för känslig markanvändning. I tre samlingsprover har alfa-HCH och beta HCH påträffats över de holländska riktvärdena för "target value". Dessa ämnen utgör biprodukter vid tillverkning av lindan som använts som insekticid, för jordbehandling och för behandling av frö. De förhöjda halterna av kobolt, barium och alfa- och beta-HCH gör att massorna i området inte utan vidare kontroll kan återanvändas utanför området. Bedömning är att massorna kan återanvändas inom området under förutsättning att framtida markanvändningen är mindre känslig, till exempel industriområde. Vid återanvändning av massorna inom området bör samråd ske med tillsynsmyndigheten.

I den av kommunen initierade undersökningen ingick inte någon grundvattenprovtagning. Bolaget åtar sig att utföra grundvattenprovtagning i samråd med tillsynsmyndigheten innan markarbeten påbörjas.

Bolaget har tagit fram en statusrapport inför den planerade etableringen. Det bedöms att risken är liten att den planerade verksamheten medför föroreningskada inom det markområde där verksamheten avses bedrivas.

Kemiska produkter och avfall

Som rengöringskemikalier används i stor utsträckning oorganiska syror och baser. Samtliga rengörings- och desinfektionsmedel kommer att vara livsmedelsgodkända.

För desinficering används kemikalier innehållande organiska ämnen, där en del kan vara klassade som giftiga för vattenlevande organismer, vissa med långtidseffekter. Samtliga använda kemikalier klassas dock som biologiskt nedbrytbara. Tvätt- och rengöringsmedlen bedöms inte ha någon negativ påverkan på den interna reningsanläggningen eller då det gäller kemikalier för tvätt av lastbilar på det kommunala reningsverket.

Koldioxid och syrgas kommer att användas för gasbedövning och avlivning. Koldioxid och kvävgas planeras att användas i förpackningslinjerna i syfte att skapa en skyddande atmosfär i förpackningen. Planerade lagringsvolymerna av koldioxid är 60 ton, syrgas, 10 ton och koldioxid och kvävgas (skyddsgas) 2 ton.

I kylsystemet planeras ammoniak att användas i den primära kylslingen. I den sekundära slingen planeras koldioxid (alternativt annan media).

För reningen av processavloppsvatten kommer fällningskemikalie, exempelvis järnklorid, att användas. pH-justering kommer att ske med exempelvis natriumhydroxid och svavelsyra. Flockningsmedel och rengöringskemikalier kommer också att användas.

För underhåll kommer till exempel oljor och fetter att behövas.

Förvaring och hantering av kemikalier kommer att ske inom invallningar eller över spilltråg.

Farligt avfall i form av exempelvis elektronik, lysrör, spillolja och färgrester kommer att uppkomma vid verksamheten.

Energianvändning och resurshushållning

Verksamhetens energianvändning kommer att utgöras av el och fjärrvärme. El kommer främst att användas för drift av processutrustning i slaktlinjen, för belysning och ventilation, för produktion av hetvatten (elpanna), för produktion av kyla samt för drift av reningsanläggningen för processavloppsvatten. Fjärrvärme kommer att användas för uppvärmning av lokaler samt för produktion av varmvatten.

För att säkerställa driften vid elavbrott kommer bolaget att säkerställa tillgång till ett diesel-/bensindrivet elverk som kan försörja slaktlinan vid elavbrott.

Bolaget planerar att återvinna spillvärmens ur processavloppsvattnet före rening med hjälp av exempelvis värmeväxlare.

Som processvatten kommer i huvudsak renat processavloppsvatten att användas. Processavloppsvattnet kommer att renas så att det uppfyller Livsmedelsverkets föreskrifter. Kommunalt vatten kommer främst att användas för påfyllning av det cirkulerande vattensystemet och för sanitära ändamål. Den årliga förbrukningen bedöms vara cirka 70 000 m³. Utan den återanvändning av vatten som planeras för den ansökta utformningen av anläggningen har den årliga förbrukningen bedömts till cirka 550 000 m³.

Vid anläggningen finns också behov av tryckluft, vilken kommer att produceras med hjälp av kompressorer.

System för tryckluft, uppvärmning, ventilation ect. kommer att kunna optimeras för att minimera energianvändningen vid anläggningen då ansökan gäller nybyggnation.

I samband med byggnationen kommer bolaget också att se över möjligheterna att bygga delvis i trä och att installera solceller på fabriken tak.

Buller

Buller kommer i huvudsak att uppstå från fläktar, kylaggregat och vid transporter inom anläggningen. Fläktar, kylaggregat samt övrig bullrande utrustning kommer att upphandlas med bullerkrav, så att de bullerriktvärden som anges i Naturvårdsverkets rapport 6538 innehålls. Bullernivåerna kommer att kontrolleras regelbundet inom ramen för egenkontrollen.

All produktion samt lossning av råvara kommer att bedrivas inomhus. Kompressorer kommer att placeras inomhus och bedöms inte ge upphov till buller utomhus. Fläktaggregat kommer att byggas in i ventilationshus för att reducera bulleremissionerna.

I jämförelse med nollalternativet bedöms konsekvenserna av buller vara likvärdig med ansökt verksamhet.

Transporter

Transporter till och från anläggningen kommer att ske med lastbil. Transporterna kommer huvudsakligen att gå Ramshällsvägen, Granuddsvägen, Västerbyholmsvägen samt Västra Bravikenvägen, och norrut via Kardonbron och vidare mot E4:an och vice versa.

Det totala antalet transporter av kycklingar in, produkter ut, emballage, kemikalier och gaser in och biprodukter och avfall ut, beräknas uppgå till cirka 24 600 per år. Bolagets andel av transporterna vid mätplatsen vid Kardonbron har bedömts till cirka 7 % vid sökt verksamhet. Angivna tider till chaufförer kommer att tillämpas för transporter till anläggningen för att säkerställa logistiken för såväl trafiken som anläggningen.

Säkerhetsfrågor

Inom verksamheten kommer vissa ämnen som klassas som farliga ämnen enligt Sevesolagstiftningen att hanteras. Hanteringen av farliga ämnen kommer att vara i mindre skala och verksamheten kommer inte att klassas som en Sevesoverksamhet. Exempel på sådant som kommer att användas vid verksamheten är, syrgas, vattenfri ammoniak, rengörings- och desinfektionsmedel.

Bolaget har analyserat risker avseende lagring och hantering av syrgas, kvävgas och koldioxid. Slutsatsen är att dessa kan hållas inom acceptabel nivå genom att följa standarder och rekommendationer framtagna av till exempel EIGA. Genom att placera hanteringen av dessa ämnen med tillräckligt säkerhetsavstånd till närliggande verksamheter bedöms inte hanteringen medföra ökat riskbidrag.

För rengörings- och desinfektionsmedel bedöms den huvudsakliga riskfaktorn vara kopplad till att vissa är klassade som mycket giftiga eller giftiga för vattenlevande organismer.

Ammoniak kommer att användas som kylmedia. Ammoniak är giftigt, brandfarligt och kan explodera om förhållandena ligger inom brännbarhetsområdet.

Bolaget anger att 600 kg ammoniak kommer att användas.

Risker för anställda kan minimeras genom val av placering för ventilationsintag till lokalerna med ett säkerhetsavstånd till utlopp för säkerhetsventiler och katastrofventilation i kylmaskinrummet. Vid projektering av kylmaskinrum bör konsekvensberäkning, en spridningsberäkning, genomföras eftersom 3:e person kan påverkas.

Risker som innebär de största konsekvenserna för miljön är kopplade till läckage till vatten. Risk för brand och utsläpp av förorenat släckvatten finns vid den planerade verksamheten. En katastrofdamm planeras att anläggas för att man vid verksamheten ska kunna ta omhand förorenat släckvatten. Denna kommer att ha kapacitet att hantera förorenat släckvatten för de brandscenarier som identifierats och bedömts. En invallning kommer också att finnas inom området för att ytterligare möjliggöra uppsamling av släckvatten eller större spill. Då det gäller möjligheten att samla upp släckvatten bedöms att en volym om 100 m³ behövs inomhus samt totalt 300 m³.

Dagvattendammarna kommer att ha avstängningsmöjlighet för att minska risken för utsläpp till omgivningen vid olycka eller brand.

För att säkerställa tillgång till vatten för nedstängning av produktion och brand kommer en bufferttank att installeras på fastigheten. Bestämning av volym på bufferttank planeras fastställas i samband med detaljplanering. Vattentillgången från denna buffert kommer att säkras även vid strömbortfall. För en nedstängning på fyra timmar krävs exempelvis cirka 300 m³ vatten.

Dimensionerande maximal volym vatten enligt släckvattenutredningen, Bilaga A 14:1:2 till ansökan, är 300 m³. Utöver denna volym ska även tillgång till vatten för fast sprinkleranläggning säkras.

Bolaget kommer också att säkerställa tillgång till ett diesel-/bensindrivet elverk som kan försörja slaktlinan med el vid elavbrott.

På angränsande tomt bedriver Trinseo latextillverkning. Trinseo är en Seveso-verksamhet och där hanteras stora mängder brandfarliga och giftiga ämnen. Hänsyn till detta kommer att tas vid projektering och planering av slakteriets verksamhet. En miljöriskanalys inklusive släckvattenutredning, Bilaga A 14:1 i ansökningshandlingarna, har tagit fram. Dessa dokument inkluderar ett antal rekommendationer. Bolaget kommer att ta hänsyn till dessa rekommendationer vid utformning av verksamheten och åtar sig att utforma denna i linje med dessa rekommendationer.

Bolaget har också genomfört en kvantitativ riskutredning (QRA). Generellt bedöms riskerna vara låga eller måttliga. Sannolikheten bedöms som mycket låg att dominoeffekter inträffar med allvarliga konsekvenser från bolaget till omgivningen eller från omgivningen till bolaget. Konsekvenserna är dock allvarliga och bolaget kan genom effektiva rutiner minska risken för personal i händelse av allvarliga olyckor på närliggande verksamheter. Den beräknade samhällsriskenivån för samtliga beräkningsfall i QRA:n är att betrakta som acceptabla.

I QRA:n gavs följande förslag på försiktighetsmått.

- Upprätta dialog och system för varslning av klorutsläpp mellan STM och Raket.
- Placera friskluftsintag i Rakets verksamhetsområde bort från det sydvästra hörnet av området.
- Säkerställa rutiner hos Raket för inrymning vid klorutsläpp.
- Larmrutiner inklusive uppdaterade kontaktinformation.
- Inrymningsrutiner med möjlighet att stänga dörrar, fönster och ventilation.
- Rutiner för att undvika parkering och köbildning på allmän väg; insatsväg.
- Utbildning av personal.
- Raket åtar sig därför även att:
- Införa rutiner för utrymning av Rakets verksamhet.
- Införa rutiner för att stoppa/vända inkommande transporter vilket även avser levande djur.

För att förebygga att smitta kommer in till anläggningen kommer kontroll- och kvalitetsprogram som arbetats fram genom branschorganisationen Svensk Fågel att användas. Om smitta ändå kommer in finns upparbetade krav och rutiner bland annat med krav på destruktion av de avlivade djuren. För att identifiera och begränsa smittspridning kommer varje individuell kyckling veterinärbesiktigas och spårbarhet är säkrad för varje kyckling genom hela värdekedjan. En beredskapsplan för gödselhanteringen kommer också att

upprättas för det fall det skulle visa sig att smitta kommit in till anläggningen. Såväl slakteriet som samtliga gårdar med uppfödning kommer att vara medlemmar i Svensk Fågel.

För att förebygga att obehöriga tar sig in på området kommer ett yttre skalskydd att finnas i form av ett larmat stängsel. Kameraövervakning kommer att sättas upp och passerkontrollsystem kommer att finnas för skaldörrar och mellan olika zoner.

Alternativ lokalisering

Bolaget har utrett olika alternativa lokaliseringar och haft möten med Flen, Eskilstuna, Norrköping och Katrineholms kommuner. Slutsatsen är att lokaliseringen i Norrköpings kommun rekommenderas. De huvudsakliga orsakerna till detta är tillgång till fjärrvärme, el och vatten, recipient för renat dagvatten, bra transportvägar, tillräckligt med markyta för etablering, markområde som är planlagt eller möjligt att planlägga för industriändamål, tillgång till arbetskraft samt avståndet till närmaste bostäder.

Alternativ utformning av anläggningen utgörs av olika alternativ som tre olika leverantörer av slakteriutrustning för kycklingindustrin kan erbjuda.

Nollalternativ

Om den sökta verksamheten inte kommer till stånd kommer en större andel kycklingkött att behöva importeras.

Yttranden

I inkomna yttranden i ärendet har sammanfattningsvis följande anförts med anledning av Raket Utveckling AB:s ansökan.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden, Norrköpings kommun

Byggnads- och miljöskyddsnämnden tillstyrker att Raket Utvecklings AB medges tillstånd enligt miljöbalken förutsatt att Miljöprövningsdelegationen beaktar följande synpunkter och kommentarer.

Nämnden anser att separata riktvärden ska anges för fordonstvätten i ett eventuellt tillstånd. De riktvärden som bör användas är de som gäller för nybyggnation av fordonstvättar enligt riktlinjer beslutade av byggnads- och miljöskyddsnämnden 2017-04-19.

Nämnden anser vidare att bolaget ska verka för att minska vattenförbrukningen vid tvätt så långt som möjligt. Ett riktvärde som används i ovan nämnda riktlinjer är att vattenförbrukningen bör understiga 300 liter per tyngre fordon.

Nämnden anser att man vid provtagning av dagvattnet bör använda sig av volymsstyrd provtagning och att dagvattnet bör omfattas av riktvärden utifrån Norrköpings kommuns dagvattenriktlinjer.

Räddningstjänsten Östra Götaland

Utifrån resultatet av den kvantitativa riskanalysen (QRA:n) och ansökan som helhet har Räddningstjänsten inget att erinra mot verksamhetens lokalisering med utgångspunkt ur ett riskperspektiv.

Räddningstjänstens fokus ligger på risker för människa och miljö, säkerhet och förutsättningar för en räddningsinsats vid en olycka och remissyttrandet berör främst dessa frågor.

Räddningstjänsten föreslår med detta som utgångspunkt följande villkor,

1. Hantering av förorenat släckvatten

Raket Utvecklings AB ska ha en aktuell plan eller rutin som beskriver hur hantering av förorenat släckvatten är utformat i relation till skyddet mot brand. Den ska baseras på hur brandskyddet slutligen utformas samt släckvattenutredningen med de åtgärder som anges där. De åtgärder som anges i släckvattenutredning ska vidtas om inte verksamheten kan motivera något annat.

2. Åtgärder avseende hantering av ammoniak

Raket Utvecklings AB:s hantering av ammoniak ska utformas enligt svensk kylnorm eller motsvarande funktion på skyddet mot olycka med ammoniak.

3. Hantering av risker i omgivningen

Raket Utvecklings AB ska utföra de riskreducerande åtgärder som anges i riskanalysen (QRA:n) för att skydda verksamheten vid en olycka på omgivande verksamheter. Det innefattar bland annat strategisk placering- och möjlighet till avstängning - av ventilation samt rutiner för inrymning av personal vid en olycka med farliga ämnen i närheten.

4. Insatsplan avseende brand och andra olyckor

Raket Utvecklings AB ska upprätta en insatsplan med syfte att på ett så effektivt sätt som möjligt hantera en brand eller annan olycka på verksamheten. Insatsplanen ska kunna användas operativt och ska tydligt ange information om verksamhetsdelarna, risker, ansvarsfördelning, resurser och åtgärder samt annan relevant information från riskanalys och släckvattenutredningen. Insatsplanen bör följa Svenska Brandskyddsföreningens rekommendation eller motsvarande. Den bör upprättas i dialog med räddningstjänsten och hållas uppdaterad samt revideras vid förändring.

Nodra AB

Nodra AB fokuserar som VA-huvudman på frågor rörande dagvatten, dricksvatten och spillvatten i sitt yttrande.

Nodra AB undrar i vilken mån den planerade våta dammen för avrinningsområde 1 kommer att kunna ha permanent vattenyta hela året. Detta bör tas i beaktande i det fortsatta arbetet med dagvattenlösningen. Nodra anser att omfattning och utformning av provtagning bör diskuteras med prövningsinstans och/eller tillsynsmyndighet för att komma fram till ändamålsenligt upplägg.

Då det gäller anslutning till kommunalt vatten konstaterar Nodra utifrån tidigare utredningar att en ledningssträcka riskerar att bli underdimensionerad. Lösning är på gång och detta kommer inte att bli problem efter genomförd åtgärd.

Gällande spillvatten så kommer vatten från fordonstvätten och sanitärt vatten att föras till avloppsreningsverket. Utgående spillvatten från fordonstvätten ska klara de begränsningar för metaller som framgår av den så kallade Näckrosbroschyren, Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter (version december 2017).

Det behöver finnas en provtagningsmöjlighet för fordonstvättens utgående vatten. Antalet fordon som tvättas behöver också räknas. Det är önskvärt med separata flödesmätare för processvatten respektive fordonstvätt.

Det är otydligt i ansökningshandlingarna om spillvattnet från rengöring av lokaler eller golvskutvatten leds till det kommunala ledningsnätet eller om det ingår i processvattnet som renas internt.

Nodra önskar att provtagning av pH, total-kväve, total-fosfor, BOD₇, TOC, suspenderat material samt metaller (bly, kadmium, krom, koppar, kvicksilver, nickel, zink, tenn, antimon samt silver) genomförs 1 gång/kvartal i ett år för att få koll på vilken typ av vatten som släpps till Slottshagens reningsverk. De fyra proven bör ske under alternerande dagar och redovisas både som halt (mg/l) samt mängd (kg/månad). Efter genomförd provtagning gör Nodra en bedömning av fortsatt eventuell provtagning samt verksamhetens belastning i förhållande till avgiften för rening av spillvatten.

Nodra vill att verksamheten återkopplar huruvida någon eller några produkter som innehåller en eller flera kemikalier i bifogad kemikalielista (se bilaga 1) används på sådant sätt att de riskerar att hamna i utgående spillvatten från verksamheten.

Bolaget hänvisar i sitt bemötande till vad Nodra AB angivit i samband med ett möte den 22 februari 2022. Nodra AB har beretts möjlighet att bemöta detta. Nodra bedömer att bolaget tagit till sig de synpunkter som lämnats i tidigare yttranden och ställer sig också bakom den sammanfattning bolaget gjort av diskussionen som skett vid möte den 22 februari 2022.

STMicroelectronics Silicon Carbide AB

STMicroelectronics Silicon Carbide AB påverkas redan idag av lukt vid anläggningen. Detta då bolaget återcirkulerar den största delen av luften i anläggningen och då blir lukten med koncentrerad i lokalerna. Bolaget ser därför med oro på om ytterligare luktande verksamhet etableras i närheten. Redan tidigare har det varit tillfällen då lukten blivit så stark att anställda upplever den som problematisk och fick gå hem tidigare. För STMicroelectronics Silicon Carbide AB är det väldigt viktigt att luktreducering sker redan från början.

Naturvårdsverket, Länsstyrelsen Östergötland och BEWI

Naturvårdsverket och Länsstyrelsen Östergötland avstår från att yttra sig.

BEWI har inga synpunkter.

Sökandens bemötande

Raket Utvecklings AB har sammanfattningsvis framfört följande med anledning av inkomna yttranden i ärendet.

Raket Utvecklings AB ändrar sig, efter samråd med Nodra och miljökontoret, vad avser vilka riktlinjer som ska följas för tvätt av fordon. Raket åtar sig att, i stället för att som angivits tidigare i ärendet följa riktlinjer för fordonstvätt, i samråd med Nodra och tillsynsmyndigheten utvärdera uppföljning av tvätt och utsläpp under den första tidens drift, med syfte att såväl kontrollprogrammet som avtalet med Nodra ska bli så ändamålsenligt som möjligt.

In- och utvändigt tvätt av lastbilar ska ses som en del av verksamheten och inte som en ordinarie fordonstvätt. Tvätten av fordonen sker utifrån hygienkrav baserat på hantering av livsmedel och levande djur.

Bemötande av yttrande från Byggnads- och miljöskyddsnämnden, Norrköpings kommun

Dagvatten

Målet med provtagningen är att uttaget prov ska vara så representativt som möjligt. Detta kan exempelvis ske genom dygnsvis provtagning under en längre period, med notering av regnmängder och bedömda dagvattenflöden. Mätningen sker med fördel ett antal månader efter idrifttagning av anläggningen så att dagvattensystemet har fyllts upp och börjat fungera som tänkt. Vid framtagning av uppdaterat kontrollprogram inför igångsättning tas hänsyn till detta. Slutlig utformning av kontrollprogrammet kommer att ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Raket planerar för ett omhändertagande med olje/partikel-avskiljare vid uppställningsplatser för lastbilar samt diken och uppsamlingsdammar för allt dagvatten. Målet för utformning och dimensionering kommer att vara att innehålla Norrköpings kommuns riktlinjer. Risken för förhöjda utsläpp via dagvattnet ses därför som liten.

Raket bedömer att det inte finns något behov av begränsningsvärden för utsläpp av dagvatten.

Bemötande av yttrande från Nodra AB

Dagvatten

Då det gäller den planerade våta dammen så kommer detaljerad utformning av systemet att ske i samband med detaljprojektering. Det innebär att frågan som Nodra ställer om denna kommer att ha vattenyta hela året eller inte ännu inte har värderats. Bolaget tar till sig Nodras synpunkter i det fortsatta arbetet och ställer sig även positiva till att inför projekteringen inhämta Nodras synpunkter på systemets utformning.

Vid möte med Nodra framkom att Nodras yttranden över MKN för recipienten baserades enbart på bilagd dagvattenutredning och inte på beskrivning av recipient och miljöpåverkan som redovisades i avsnitt 11.5 i MKB:n. Frågor om påverkan på recipienten behöver därför enligt Nodra inte besvaras.

Då det gäller avledning av dagvatten till recipient kommer Raket med fördel att kontakta Nodra när projektering av dagvattensystemet påbörjas, dels för att inhämta synpunkter på hur

dagvattenhanteringen kan utformas på ett optimalt sätt, dels för att diskutera avledning till recipient. Tillsammans med Nodra kommer bolaget även värdera om Nodras befintliga dagvattensystem kan utnyttjas för avledning eller om där finns andra diken/system som lämpar sig bättre. Detta skulle i så fall innebära att utformning och avledning till recipient kan komma att skilja sig något mot vad som redovisats i ansökan.

Dricksvatten

Behov av dricksvatten kommer att kommuniceras så tidigt som möjligt så att Nodra AB i god tid kan se över och eventuellt åtgärda dricksvattenförsörjningen till området. Noteras bör dock att dricksvattenbehovet vid nu presenterat processlösning (ca 70 000 m³/år) är väsentligt lägre än vad som kommunicerats tidigare i ärendet, eftersom det nu planeras för långtgående rening och återanvändning av processavloppsvattnet. Med återvinning är behovet cirka 8 gånger lägre.

Spillvatten

Raket vill förtydliga att allt avloppsvatten som härrör från tvätt och rengöring av lokaler leds till Rakets interna reningsanläggning som planeras för processavloppsvattnet. Framtida redovisning av utsläpp till Slottshagens reningsverk kommer att inkludera såväl flöde som antal fordon.

Enligt bolaget anser Nodra att skriften ”Riktlinjer för fordonstvättar” inte relevant i detta ärende, eftersom tvättar av inkommande bilar är en del av ansökt verksamhet och inte bör ses som enbart en fordonstvätt. Raket ställer sig positivt till detta, dels eftersom utsläppet från verksamheten inkluderar vatten från såväl invändig som utvändigt tvätt, dels för att hygienkrav påverkar vilka mängder vatten som används vid varje tvätt. Därmed är hanteringen inte jämförbar med vad som avses i skriften ”Riktlinjer för fordonstvättar”.

Nodra framhåller att riktlinjer enligt den så kallade Näckrosbroschyren, Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter (version december 2017) ska gälla utsläppet till Slottshagens avloppsreningsverk, vilket accepteras av Raket.

Bolaget ställer sig positivt till att avtal tas fram mellan parterna Nodra och bolaget inför idrifttagande av anläggningen. Detta kommer att inkludera ett program för uppföljning och analys av vattnet. Tät dialog kommer att ske med Nodra som mottagare av spillvattnet från anläggningen.

Kemikalielista

Nodra är certifierat enligt Revaq och använda metaller och kemikalier uppströms är därför prioriterat. Raket kommer att se till att inga ämnen enligt Revaq-listan finns med i de kemikalier som används.

Bemötande av yttrande från Räddningstjänsten Östra Götaland

Räddningstjänsten har i sitt yttrande förslagit fyra villkor för den sökta verksamheten. Raket medger de fyra villkoren. Vad gäller det första villkorets sista mening föreslår Raket att frågan om vilka åtgärder som ska vidtas av de som anges i läckvattenutredningen ska avgöras i samråd med Räddningstjänsten.

Bemötande av yttrande från STMicroelectronics Silicon Carbide AB

STMicroelectronics Silicon Carbide AB har i sitt yttrande framhållit risken för lukt. Rakets erfarenhet, efter att ha varit i kontakt med och besökt flera kycklingslakterier, är att slakteriverksamhet inte orsakar olägenheter i omgivningen. Raket kommer dock att ha särskild uppmärksamhet på denna fråga. Om luktolägenhet skulle uppstå kommer bolaget att skyndsamt åtgärda detta.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Sökanden har fullgjort de i 6 kap. miljöbalken angivna skyldigheterna att genomföra samråd och att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den av sökanden ingivna miljökonsekvensbeskrivningen är av sådan beskaffenhet att den kan godkännas.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet. Därmed krävs att ansökan ska innehålla en statusrapport, som beskriver nuläget avseende föroreningar i mark och grundvatten. Miljöprövningsdelegationen bedömer med utgångspunkt från nuvarande kunskap att den upprättade statusrapporten bör kunna ligga till grund för en jämförelse med föroreningsstatusen efter det att verksamheten slutligt har upphört. Vidare bedöms att statusrapporten är tillräckligt omfattande för att uppfylla syftet med kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen.

Utifrån resultatet av markprovtagningen bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är möjligt att komplettera statusrapporten med grundvattenprovtagning såsom bolaget åtagit sig att utföra innan markarbeten påbörjas.

Tillåtlighet

Val av plats

Bolaget planerar att lokalisera ny verksamhet i form av slakteri av kyckling, framställning av livsmedel genom beredning och behandling av animaliska råvaror, avloppsanläggning samt fordonstvätt på fastigheten Remmaren 6 på sydvästra Händelö i Norrköpings kommun. De bostäder som ligger närmast är Västerbyholms gård 1 och 2 som finns cirka 500 meter norr om den planerade verksamheten.

På Händelö finns ett naturreservat, Händelö naturreservat, som till vissa delar också är ett Natura 2000-område. En av delarna ligger cirka 200 meter söder om anläggningen. Området hyser många rödlistade arter, många kopplade till ekarna. Miljöprövningsdelegationen delar bolagets bedömning att det inte finns skäl att anta att den ansökta verksamheten på ett betydande sätt skulle påverka förutsättningarna för de arter som finns i det närliggande Natura 2000-området och att verksamheten inte heller på ett betydande sätt försvårar möjligheterna att uppnå områdets bevarandemål. Den planerade verksamheten bedöms inte heller påverka de korridorer som knyter ihop ekmiljöerna.

Inom området finns inga kända forn- och kulturlämningar.

Från verksamheten kommer utsläpp till luft och vatten att ske. Möjlighet finns att installera luktreducerande åtgärder. Det bedöms vara möjligt att begränsa eventuella luktutsläpp på ett sådant sätt att verksamheten kan anses tillåtlig.

Verksamheten kommer att ge upphov till utsläpp till vatten i form av dagvatten. En utloppstub planeras som kommer att leda från verksamheten utgående vatten till recipienten, Loddbyviken. Rening av utgående dagvatten kommer att ske inom verksamhetsområdet.

Inga utsläpp av processavloppsvatten kommer att ske till recipient.

Detaljplanen för området beslutades 1979-02-27 och har diarienummer 11.082-3264-78. Här anges att området är avsett för industriändamål och att inom området får brandfarliga produktions- eller lagringsenheter inte förläggas närmare områdesgränsen än 100 meter. Området används idag som åkermark.

Delar av, till Remmaren 6, omgivande områden som omfattas av detaljplanen från 1979, har senare fått egna detaljplaner. Dessa har diarienummer SPN-490/2004 214, antagen 2012-02-14, 432/2003, antagen 2003-08-26 och 2315/00, antagen 2001-03-20. Syftena med de nya detaljplanerna har varit att klargöra förutsättningarna för etablering av industriella och logistiska verksamheter, exempelvis har byggnadshöjder ändrats inom vissa delar.

Den nu ansökta verksamheten kan komma att hantera viss mängd ammoniak som köldmedium i sitt kylsystem. Den planerade verksamheten bedöms dock inte som "brandfarlig" i den mening som avses i detaljplanen.

Bolaget har utrett hur bolaget riskerar att påverka och påverkas av omkringliggande verksamheter. Säkerheten på platsen har bedömts som acceptabel. Det är viktigt att arbete för att minimera risker och förebygga olyckor bedrivs kontinuerligt och i samarbete med närliggande verksamheter, räddningstjänst och tillsynsmyndighet. Villkor föreskrivs om detta.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande detaljplanen. Den valda lokaliseringen kan därmed godtas.

Industriutsläppsverksamhet

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Detta gäller även för beskrivningar av försiktighetsmått i BREF-dokument (BAT Reference Document) framtagna under IPPC-direktivet, men då endast när beskrivningarna avser annat än utsläppsvärden. Verksamheten omfattas av BAT-referensdokumentet om bästa tillgängliga teknik för slakterier och anläggningar för animaliska biprodukter framtaget under IPPC-direktivet.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att uppfyllelsen av industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatser fortsättningsvis kommer att granskas i samband med tillsynen.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att

bedrivs i huvudsak i enlighet med redovisning av bästa tillgängliga teknik i nu aktuellt BREF-dokumentet.

Miljöbalkens mål och hänsynsregler m.m.

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den sökta verksamheten inte strider mot miljöbalkens mål.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att sökanden i tillräcklig omfattning har visat att de förpliktelser som följer av 2 kap. 1 § miljöbalken kommer att iakttas i den sökta verksamheten.

Miljö kvalitetsnormer

Den närmast berörda vattenförekomsten utgörs av Loddbyviken, följt av Pampusfjärden och Inre Bråviken. Loddbyviken bedöms ha stort vattenutbyte med omgivande vattenområden.

Den ekologiska statusen för Loddbyviken, Pampusfjärden och Inre Bråviken har bedömts som otillfredsställande. Loddbyviken och Pampusfjärden har problem med övergödning, miljögifter, morfologiska förändringar och kontinuitet, samt flödesförändringar. Inre Bråviken har problem med övergödning och miljögifter. Utslagsgivande biologisk kvalitetsfaktor har för alla tre vattenförekomsterna varit växtplankton. Även klorofyll har otillfredsställande status i de tre vattenförekomsterna.

Den kemiska ytvattenstatusen för de tre vattenförekomsterna har bedömts som ej god på grund av kvicksilver och polybromerade difenyletrar, vilket är ett generellt fenomen i Sverige. Vidare uppnås inte god status för antracen i Loddbyviken samt inte god status för TBT (tennföreningar) i Pampusfjärden och Inre Bråviken.

Verksamheten kommer att medföra utsläpp av dagvatten från exempelvis körytor till recipient. Förorenat dagvatten kommer att renas innan utsläpp.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns förutsättningar för att verksamheten kan bedrivs så att varken den ekologiska eller kemiska statusen försämras i de aktuella vattenförekomsterna och så att uppnåendet av god status i de aktuella vattenförekomsterna inte försvåras.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamhetens påverkan inte på ett betydande sätt bidrar till att gällande miljö kvalitetsnormer enligt luftkvalitetsförordningen (2010:477) inte följs.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Den sökta verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en specifik miljöbedömning har gjorts.

Den specifika miljöbedömningen visar att åtgärder behöver vidtas och villkor behöver föreskrivas för att en hållbar utveckling ska främjas. Under nedanstående rubriker redovisas en mer preciserad bedömning.

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut, och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja sökt tillstånd.

Villkor m.m.

Utsläpp till vatten

Den planerade verksamheten kommer att ha utsläpp till recipient i form av dagvatten och utsläpp till spillvattennätet i form av utsläpp från fordonstvätt samt sanitärt avloppsvatten.

Processavloppsvattnet planeras att renas i en intern reningsanläggning så att de uppnår minst dricksvattenkvalitet. Detta vatten kommer att återanvändas i processen. Vid reningen uppstår också ett näringsrikt koncentrat som kommer att användas för bevattning vid lantbruk i närområdet.

Bolaget anger att man kommer att behandla det renade processavloppsvattnet med UV-ljus för desinficering före återanvändning. Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att det säkerställs att det behandlade processavloppsvattnet och RO-koncentratet har en sådan kvalitet att det lämpar sig för återanvändning i processen respektive för bevattning. Risken för spridning av rester från främst rengöringsmedel, läkemedelsrester, inklusive antibiotika, samt patogener, inklusive antibiotikaresistenta bakterier, bör följas upp och undersökas noga. Vid behov bör åtgärder vidtas för att undvika spridning av föroreningar, inklusive läkemedelsrester och patogener. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att tillsynsmyndigheten bör ges möjlighet att föreskriva om kontroller och åtgärder för att undvika spridning av patogener, inklusive antibiotikaresistenta bakterier, och läkemedelsrester. Analys och vid behov åtgärder av RO-koncentratet bör också ske med avseende på kväve, fosfor och förekomst av förorenande ämnen, så som metaller och rester av rengörings och desinfektionsmedel. Tillsynsmyndigheten bör genom delegation ges möjlighet att föreskriva de ytterligare villkor som kan föranledas av behov av provtagning och analys av RO-koncentratet samt om det visar sig att behov finns, åtgärder som följer av resultatet av provtagningen. Om det skulle visa sig att RO-koncentratet utgör ett avfall, istället för att säljas som en produkt, så ankommer det på tillsynsmyndigheten att tillse att bolaget hanterar koncentratet som ett sådant.

Frekvens för kontroll bör bestämmas i kontrollprogrammet för verksamheten.

Uppsamling av exempelvis blod kommer att ske i tankar.

Oljeavskiljare kommer att finnas kopplat till utgående dagvatten, och från fordonstvätten utgående vatten. För att undvika utsläpp från dessa anser Miljöprövningsdelegationen att oljeavskiljare och uppsamlingstankar bör vara försedda med överfyllnadslarm. Villkor föreskrivs om detta.

Mängden förorening i utgående vatten från tvätten av fordon bör begränsas. Tvätt bör ske både invändigt och utvändigt av fordon och hygien är viktig. Nodra AB som tar emot vattnet har i sitt yttrande uttryckt att det på grund av detta är lämpligt att reglera utsläppen till spillvattennätet i enlighet med Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter (version december 2017)¹. Miljöprövningsdelegationen bedömer detta krav som acceptabelt och villkor föreskrivs i enlighet med dessa riktlinjer.

¹ [Riktlinjer-för-utsläpp-av-avloppsvatten-från-industrier-och-andra-verksamheter_webb.pdf \(nodra.se\)](#)

Bolaget har beskrivit utformningen av den planerade anläggningen för rening av dagvatten. Bolaget anger också att samråd kommer att ske med Nodra AB inför att projektering av dagvattensystemet påbörjas. Bolaget anger att målet för utformning och dimensionering av reningssystemet för dagvatten kommer att vara att innehålla Norrköpings kommuns riktlinje för hållbar dagvattenhantering². Bolaget bedömer att det inte finns något behov av begränsningsvärden för utsläpp av dagvatten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det utifrån beskrivning av anläggningen idag inte är nödvändigt att fastställa villkor för från anläggningen utgående dagvatten. Dock bör möjlighet till provtagning av dagvatten innan det leds till recipient finnas. Villkor föreskrivs om detta. Tillsynsmyndigheten bör också genom delegation ges möjlighet att föreskriva de ytterligare villkor som kan föranledas av behov av provtagning av dagvatten, den exakta utformningen av reningsanläggning för dagvatten samt ytterligare villkor för utsläpp av dagvatten från anläggningen om det visar sig att behov uppstår.

Utsläpp till luft med mera

Verksamheten innebär risk för att lukt uppkommer och sprids till omgivningen. Risk finns även att skadedjur dras till anläggningen och att damning och nedskräpning uppstår. Miljöprövningsdelegationen bedömer att villkor bör föreskrivas som innebär att olägenhet i form av lukt, damning, nedskräpning eller skadedjur förebyggs och begränsas. Om olägenhet ändå uppkommer från verksamheten bör åtgärder vidtas i syfte att minimera olägenheterna.

I samband med idrifttagning av anläggningen har bolaget åtagit sig att genomföra mätningar och spridningsberäkningar för att bedöma luktspridningen i omgivningen. Visar utredningen att luktreducerande åtgärder behövs kommer detta att utvärderas, preliminärt för ventilationsluften från de inledande stegen i slakteriet där luktavgången bedöms som störst. Åtgärder som finns att tillgå på marknaden för att minska luktpåvekan är bland annat adsorption med aktiverat kol, katalytisk oxidation, oxidation med järnoxid och UV-oxidation.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det även bör ske ett löpande arbete för att förhindra luktproblem. Villkor föreskrivs därför också om att bolaget systematiskt bör söka utsläpp av luftströmmar som kan orsaka störande lukt i omgivningen och åtgärda påträffade utsläpp. Vid behov bör anläggningsdelar som orsakar luktolägenhet ledas genom luktreduceringsutrustning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att intervall och metod för sökning bör fastställas i kontrollprogrammet.

För att minimera risken för lukt i omgivningen från anläggningen anser Miljöprövningsdelegationen att portar och dörrar till anläggningen bör hållas stängda så långt som möjligt.

Då det gäller gödsel anser Miljöprövningsdelegationen att lagring och transport bör ske i täkta, täta, behållare.

Kemikalie- och avfallsfrågor

Det är viktigt att kemikalier, blod och farligt avfall hanteras på ett sådant sätt att risken för förorening av mark och vatten minimeras. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns

² [Riktlinjer för dagvattenhantering.pdf \(norrkoping.se\)](#)

behov av skyddsåtgärder angående utformningen av förvaring av kemikalier, blod och farligt avfall, varför villkor föreskrivs i denna del.

Buller

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att buller från anläggningen främst kommer att genereras från fast utrustning med kontinuerlig bullerpåverkan, såsom fläktar, samt icke konstanta aktiviteter som lossning och lastning. Bolaget anger att bullrande utrustning antingen kommer finnas inomhus, byggas in eller upphandlas med bullerkrav så att de bullerriktvärden som anges i Naturvårdsverkets Rapport 6538 innehålls.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att villkor gällande buller som bygger på Naturvårdsverkets Rapport 6538 bör föreskrivas.

Säkerhetsfrågor

De risker som identifierats och värderats i bolagets riskbedömning är utsläpp till luft, brand och explosion, risk för ras och skred, skyfall och dominoeffekter från närliggande verksamheter. Bolaget tar också upp att risker finns med den planerade hanteringen och lagringen av ammoniak, syrgas, kvävgas och koldioxid, rengörings- och desinfektionsmedel och bränslen. Bolaget kommer att ta hänsyn till rekommendationer i miljöriskanalysen vid utformningen av verksamheten och åtar sig att utforma denna i linje med dessa rekommendationer. Miljöriskanalysen inkluderade en släckvattenutredning. Då bolaget åtagit sig att följa rekommendationerna i miljöriskanalysen bedömer Miljöprövningsdelegationen inte det nödvändigt att föreskriva villkor om detta, så som föreslagits av Räddningstjänsten.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att arbetet för att minimera riskerna vid verksamheten bör ske löpande och rutiner för att hantera riskerna bör finnas i det kontrollprogram som ska tas fram för verksamheten. Villkor om att riskanalys, riskvärdering, åtgärdsplan och beredskapsplan ska tas fram och hållas aktuella föreskrivs i detta beslut. Riskhanteringen bör omfatta både normal drift och onormala driftsförhållanden.

Brand har identifierats som en risk vid den planerade anläggningen.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att en större brand inom verksamheten kan ge omfattande konsekvenser för närliggande verksamheter och för mark- och vattenrecipienter samt ge stora utsläpp till luft. Miljöprövningsdelegationen anser att det förebyggande arbetet är av sådan vikt att villkor bör fastställas som reglerar hur detta arbete bör gå till. Det är också viktigt att det finns en beredskap om en brand ändå uppstår. För det fall en brand ändå uppstår eller om större spill inträffar vid verksamheten bör dag- och processvattenflödena från anläggningen kunna stängas av och vattnet ska kunna samlas upp. Detta så att utsläpp av orenat processavloppsvatten samt förorenat släckvatten och andra släckmedel kan samlas upp och vid behov tas omhand.

Åtgärdsplanen ska även omfatta kontroll och larmfunktioner för ammoniaksystemet samt rutiner för information, internt och externt i avsikt att minska konsekvenserna vid en olycka.

För att förhindra oavsiktliga utsläpp till vatten bedömer Miljöprövningsdelegationen att dagvattenbrunnar inom området bör vara markerade med skyddsfärg. Tätningstrustning till dagvattenbrunnarna bör finnas lätt tillgängliga och lagring bör inte ske och fordon bör inte parkeras över dagvattenbrunnarna.

RO-koncentrat

RO-koncentratet som uppstår vid rening av processavloppsvattnet ska tas omhand och lagras hos lantbrukare i närområdet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det dels bör säkerställas att verksamhetsutövaren har tillgång till tillräcklig lagringskapacitet och spridningsareal, dels att en redovisning av spridningsarealerna kan ske. Därmed behöver det finnas skriftliga avtal för det RO-koncentrat som uppkommer vid verksamheten och som ska spridas eller på annat sätt avyttras, exempelvis för biogasproduktion. Om verksamhetsutövaren inte har skriftliga avtal som motsvarar den mängd koncentrat som uppkommer måste verksamheten anpassas därefter.

Förorenade områden

En statusrapport har upprättats för verksamheten. Markundersökning har gjorts på platsen där verksamheten planeras lokaliseras. Samtliga analysresultat understiger Naturvårdsverkets (NV) generella riktvärden för mindre känslig markanvändning. Kobolt och barium har i två prover påträffats över NV:s riktvärden för känslig markanvändning. I tre samlingsprover har alfa-HCH och beta HCH påträffats över de holländska riktvärdena för "target value".

Miljöprövningsdelegationen delar bolagets bedömning att de förhöjda halterna av kobolt, barium och alfa- och beta-HCH gör att massorna i området inte utan vidare kontroll kan återanvändas utanför området. Bedömning är dock att massorna kan återanvändas inom området. Vid återanvändning av massorna inom området bör samråd ske med tillsynsmyndigheten. Om alla massor inte kan återanvändas inom området är det viktigt att provtagning och klassning av massorna sker så att det säkerställs att massorna återanvänds, behandlas eller bortskaffas på ett miljörätt sätt. Miljöprövningsdelegationen bedömer att tillsynsmyndigheten bör ha möjlighet att föreskriva ytterligare villkor som kan föranledas av provtagning och analys samt fortsatt omhändertagande av massor från det planerade verksamhetsområdet.

Övrigt

Bolagets verksamhet omfattas av förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Där ställs bland annat krav på rutiner för fortlöpande kontroll av att utrustning med mera för drift och kontroll hålls i gott skick. För att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön bör bolaget fortlöpande och systematiskt bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt.

Miljöprövningsdelegationen anser att ett kontrollprogram bör finnas för verksamheten, varför villkor om detta bör föreskrivas. Programmet bör bland annat omfatta kontroll och rutiner för att säkerställa att villkoren i tillståndet innehålls. När förslag till kontrollprogram tas fram bör samråd ske med tillsynsmyndigheten och det bör lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att detta tillstånd tagits i anspråk, eller vid senare tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Då detta beslut gäller en nyetablering och då den planerade anläggningen innebär omfattande verksamhet som är tekniskt komplex, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är relevant att låta utföra en förstagångsbesiktning av verksamheten, varför villkor föreskrivs om det.

Upplysningar

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar verksamhetsutövaren från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

Hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö, se bilaga 2.

Beslutande i ärendet

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av Bo Hultström, ordförande, och Karin Sigvardsson, miljösakkunnig. Länsstyrelsens föredragande har varit miljöskyddshandläggare Katharina Krusell.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

1. Karta över verksamhetsområdet, daterad 30 oktober 2017
2. Beslut om kungörelsedelgivning och Hur man överklagar

Kopia till

Byggnads- och miljöskyddsnämnden, Norrköpings kommun

samhallsbyggnadskontoret@norrkoping.se

Norrköping Vatten och Avfall AB, kundservice@nodra.se

Räddningstjänsten i Östra Götaland, info@rtog.se

Livsmedelsverket, livsmedelsverket@slv.se

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

STMicroelectronics Silicon Carbide AB, [REDACTED]@st.com

Trinseo Sverige AB, [REDACTED]@trinseo.com

BEWI, [REDACTED]@bewi.com

Naturvårdsverket, (+missiv IUF), registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Enheten för miljöskyddstillsyn

Aktförvararen

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Miljöprövningsdelegationen

Delgivning

Länsstyrelsen delger detta beslut genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar efter dagen för detta beslut införas i **Post- och Inrikes Tidningar** samt Norrköpings Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsens enhet för miljöprövning, Östgötagatan 3, Linköping och hos aktförvararen i ärendet, Kontaktcenter i Norrköpings kommun.

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till kommunen, sökanden och aktförvararen för att vara tillgänglig för sakägarna.

Delgivning anses ha skett på fjortonde dagen efter dagen för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom ovan nämnda tid har införts i ovan nämnda tidningar.

Hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen. Överklagandet skickas med vanlig post till **Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping** eller med e-post till ostergotland@lansstyrelsen.se

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 28 juni 2022. Om överklagandet har kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till Mark- och miljödomstolen.

I överklagandet ska ni ange vilket beslut som överklagas och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ange även namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Om ni behöver fler upplysningar kan ni vända er till Länsstyrelsen.

Så här hanterar Länsstyrelsen dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

